

INFORMÁTOR Oblastní odbočky SONS ČR, z. s. v Novém Jičíně

OBSAH

02 - <u>Termíny akcí</u>	12 - Setkání v Muzeu
02 - <u>Úvod</u>	13 - Vítání léta
03 - <u>Návštěvy v místě bydliště</u>	14 - <u>Důležité informace</u>
04 - <u>Co se událo</u>	14 - Činnosti prezidenta a viceprezidenta 04
04 - <u>Diskusní klub u kávy</u>	25 - „Bezbariérová vyhláška“
05 - <u>Návštěva Mendelo- va rodného domu</u>	27 - <u>Sociálně právní poradna 05/24</u>
09 - <u>Setkání v muzeu</u>	35 - <u>Poradna SONS NJ</u>
11 - <u>Společenské hry</u>	
11 - <u>Chystané aktivity</u>	

Termíny nejbližších akcí		str.
08.06.24 až 15.06.24	Aktivizační pobyt pro nevidomé na Slovensku v lázeňském městečku Turčianské Teplice - OBSAZENO	
20.06.24	Setkání v Muzeu	12
27.06.24	Vítání léta	13

Milí přátelé,

přinášíme vám další informace z dění nejen na naší odbočce.

V červnu a červenci budou naše kolektivní aktivity z důvodu konání pobytu pro zrakově postižené v Turčianských Teplicích, státních svátků a čerpání dovolené omezeny. Z těchto důvodů nás před návštěvou pro jistotu kontaktujte telefonicky.

Přesto jsme stále připravení pomoci vám při řešení vašich potíží se zrakem. Ať už s vyřizováním příspěvků i sociálních dávek. Poskytneme informace a zorganizujeme schůzku s Tyflo-servisem pro výběr vhodné kompenzační pomůcky. Budeme-li mít takovou pomůcku skladem, rádi vám ji na potřebný čas zapůjčíme.

Připravíme jak kolektivní aktivity rekondiční pobyt, tak i koncerty a výstavy v rámci festivalu Dny umění nevidomých.

Návštěvy v místě bydliště

Stále více z vás využívá možnost naší návštěvy v místě bydliště. Pokud je pro vás cesta do Nového Jičína z jakýchkoliv důvodů příliš zatěžující, neváhejte si telefonicky domluvit návštěvu u vás doma. Důvodem nemusí být jen váš zhoršený zdravotní stav, ale například také počasí.

Těšíme se na vás.

Tým SONS Nový Jičín

CO SE UDÁLO

Diskusní klub u kávy

Ani v dubnu jsme nevynechali naše pravidelné setkání v naší oblíbené Slezské cukrárně na náměstí v Novém Jičíně. Jako vždy jsme si pochutnali na dobré kávě, zákuscích a užili si

vzájemné sdílení a povídání o běžném životě, ale také o plánovaných aktivitách.

Návštěva Mendelova rodného domu v Hynčicích

Ve čtvrtek 11. dubna jsme se vydali do Hynčic, části obce Vražné nedaleko Nového Jičína, kde se nachází rodný dům Johana Gregora Mendela.

V místní kavárničce nás u dobré kávy a čaje seznámila s historií tohoto statku a životním příběhem Johana Gregora Mendela paní Vendula Horáková.

V muzeu jsme si prohlédli expozice, které prezentují Mendelův výzkum, jeho genetické experimenty s hrachem a jeho objevy v oblasti dědičnosti a dobové předměty, dokumenty a informační panely, které osvětlují Mendelův vědecký přínos.

Johann Gregor Mendel se zde narodil 20. července 1822. Jeho rodný dům byl typickým venkovským domem té doby, postaveným z kamene a dřeva. Mendelův otec Antonín byl místním sedlákem a matka Rosine pocházela z řemeslnické rodiny.

V tomto prostředí Mendel strávil své dětství a mládí, přičemž se zabýval prací na rodinné farmě a navštěvoval místní školu. Později odešel studovat na vyšší školu do Opavy a poté na univerzitu do Brna.

I přes to, že Mendel strávil většinu svého života v klášteře v Brně, kde prováděl své slavné

genetické experimenty s hrachem, jeho kořeny a formující se myšlenky o dědičnosti a genetice lze sledovat až do jeho rodného domu.

Po smrti Mendelových rodičů se majitelé domu pravidelně střídali. Během 20. století byl Mendelův dům využíván různými způsoby. V období mezi oběma světovými válkami sloužil jako obytný dům

pro různé místní rodiny. Po druhé světové válce se stal majetkem státního statku a byl využíván jako obytný prostor pro pracovníky zemědělských družstev.

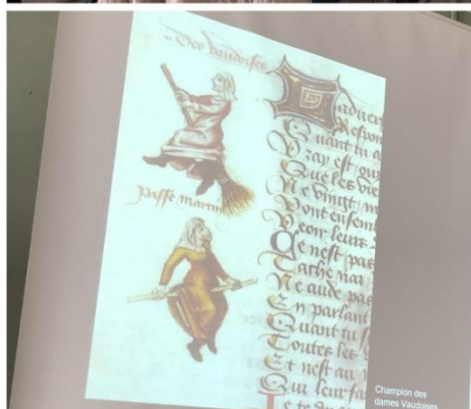
Po roce 1989 byl Mendelův dům navrácen do vlastnictví obce. Následně byl zrekonstruován a přeměněn na muzeum věnované Mendelově životu a jeho významným objevům v oblasti genetiky.

Dům je upraven tak, aby poskytoval návštěvníkům pohled do Mendelova života a jeho práce prostřednictvím expozic, artefaktů a informačních tabulí.

Mendelův dům v Hynčicích je důležitým kulturním a vzdělávacím centrem. Nachází se zde také obecní knihovna, ubytování pro turisty a již zmíněná kavárna. V krásně zrekonstruované stodole a ovocné zahradě se konají svatby a společenské akce. Toto místo rozhodně stojí za to navštívit.

Setkání v Muzeu

Na konci dubna jsme si užili tematickou, velmi zajímavou, ale hrůzu nahánějící přednášku o čarodějnicích na Novojičínsku a Kravařsku. Naše oblíbená Radka Knápek nás seznámila s tím, jak čarodějnictví vnímali lidé na našem území, jak jejich

názory ovlivňovalo dění v Evropě, jak se k tomuto tématu stavěla v průběhu historie církev.

Dozvěděli jsme se, jaké rituály prováděli naši předkové, aby se ochránili před působením čarodějnic a dalších nemrtvých démonů jako byli „upíří“ nebo „mory“, jak je nazývali. A co vše předcházelo strašlivým čarodějnickým procesům

probíhající v druhé polovině 17. století na Jesenicku, Šumpersku a ve Velkých Losinách.

Společenské hry

I v dubnu jsme se sešli u společenských her. Pobavili jsme se, procvičili si paměť, postřeh a myšlení.

CHYSTANÉ AKTIVITY

Z důvodu naší účasti na několikadenním školení, které si pro své zaměstnance připravila naše organizace a týdennímu pobytu pro nevidomé v Turčianských Teplicích budou kolektivní aktivity probíhat až v posledních dvou červnových týdnech.

Setkání v muzeu

Další setkání v Novojičinském muzeu bude s paní Evou Sulovskou na téma zajímavosti o našem slavném rodákovi Františku Palackém.

Na tuto aktivitu je nutné se přihlásit.

KDY: 20. 06. 2024 od 9:30 (čtvrtek)

KDE: Žerotínský zámek
28. října 51/12, 741 01 Nový Jičín

CENA: 40,- Kč vstupné

PŘIHLÁŠENÍ: do předchozího úterý

- novyjicin-odbocka@sons.cz
- 775 086 748 (*H. Petrová*)

Vítání léta

Srdečně vás zveme na již tradiční vítání léta. Sejdeme se při letním občerstvení a nealkoholickém drinku v prostorách fary Česko-bratrské církve Evangelické v Janáčkových sadech.

V letních měsících budou kolektivní akce omezeny a tak vás ještě před prázdninami rádi uvidíme.

KDY: 27. 06. 2024 od 13:00 (čtvrtek)

KDE: Janáčkovy sady 1
741 01 Nový Jičín

CENA: 100,- Kč příspěvek na občerstvení

PŘIHLÁŠENÍ: do předchozího úterý

- novyjicin-odbocka@sons.cz
- 775 086 748 (H. Petrová)

DŮLEŽITÉ INFORMACE

Činnosti prezidenta a viceprezidenta 04

Po volném aprílovém Velikonočním pondělí se pracovní činnost v SONS ihned rozběhla na plné obrátky. Do Pobytového rehabilitačního a rekvalifikačního střediska na Dědině se sjeli pracovníci odborných poraden TyfloCenter a několika odboček SONS, pro které bylo připraveno již tradiční akreditované školení odborného sociálně právního a pracovně právního poradenství se zaměřením na osoby se zrakovým postižením. Lektory tohoto kurzu byli i tentokrát pracovnice pražské sociálně právní poradny, Václava Baudišová a Nicole Fryčová, vedoucí Metodického centra odstraňování bariér František Brašna, právnička SONS, toho času na rodičovské dovolené, Věra Vlasáková, ale také externí spolupracovnice, zraková terapeutka Dagmar Moravcová. Byli jsme potěšeni, že všichni účastníci školení zvládli správně odpovědět na více než 75 % testových otázek, na něž odpovídali online prostřednictvím Google formuláře. Obdobný kurz je připraven pro poradce pracující v odbočkách SONS, v nichž je poskytováno odborné poradenství. Školení proběhne v rámci setkání

všech pracovníků SONS v sociálních službách, které je naplánováno na červen v Příbyslavi.

Pobytové rehabilitační a rekvalifikační středisko pro nevidomé Dědina

Mnozí ze čtenářů toto středisko určitě znají, ať už jste jím prošli jako klienti, kteří využili jednu či více ze služeb, které středisko nabízí, nebo jste třeba jen využili možnosti krátkého ubytování při pobytu v Praze. Budova, v níž zařízení sídlí, prošla významnou rekonstrukcí v polovině 90. let, což už je doba příliš dlouhá, aby stav budovy nevyžadoval další zásadní investici do stavebních úprav. Dědina potřebuje nový vnější obal (fasádu a okna), novou střechu, ale i její vnitřní vybavení zastarává a zasloužilo by si výraznou renovaci. I přes stálé snahy nynější ředitelky střediska paní Nadi Modráčkové i snahy SONS, vlastníka budovy, se zdroje pro investice v řádu desítek milionů korun hledají obtížně. I duben patřil k měsícům, v němž jsme se intenzivně věnovali činnostem směřujícím k podání žádosti o investiční dotaci programu Národního plánu obnovy MPSV. Maximální limit této dotace činí 30 milionů Kč, ani tato částka však na projekt, který nyní obsahuje jen to nejnutnější, stačit nebude a Dědina i SONS musí vyvinout

maximální úsilí k nalezení dalších zdrojů na nezbytnou rekonstrukci.

Soutěž ve čtení a psaní Braillova písma

Duben je prvním ze tří měsíců, kdy v ČR začala probíhat krajská kola této soutěže organizované jednou za dva roky SONS. A také v dubnu jsme se dohodli s paní ředitelkou pražské školy ZRAK na Náměstí Míru, Martinou Malotovou, že právě v pěkných prostorách, kterými škola disponuje, proběhne i podzimní celostátní finále soutěže. Kromě místa byl také stanoven termín, v němž se nejúspěšnější soutěžící z jednotlivých krajů sejdou, a to na sobotu 12. října.

Řím a Tivoli

Jde o italská města, přičemž Řím zná každý, Tivoli myslím málokdo. Kromě geografické blízkosti (Tivoli leží cca 40 km od Říma) tato města spojuje také skutečnost, že jsem v nich strávil přibližně v polovině dubna krátkou dovolenou. Rád bych zmínil dva postřehy, které jsem si z této velmi příjemné události vybočující z mého pracovního života odnesl:

- Na letišti i na nádražích (dvou římských a jednom v Tivoli) jsem obdivoval tamní umělé vodící linie. Samozřejmě vodící linie máme i u nás, ale ne všechny jsou zaznamatelné pouhým nášlapem obuté nohy. A to je to, co se mi na vodících liniích, které jsem v Itálii potkával, líbilo. Domnívám se, že bychom měli

v budoucnu zaměřit určité úsilí také tímto směrem, tedy ke zlepšení rozpoznatelnosti našich vodících linií. Samozřejmě je nejdůležitější a zásadní, abychom je rozpoznali bílou holí, což téměř všechny naše umělé vodící linie již dnes splňují, ale určitě by bylo dobré standard posunout trochu výše, a to i na úrovni legislativních předpisů, které vlastnosti orientačních prvků stanoví. Toto píše i při vědomí současné nelehké situace, s níž se právě v oblasti alespoň udržení již dosažených legislativních standardů potýkáme.

- Druhým inspirativním opatřením, zpříjemňujícím zážitek nevidomých při návštěvách kulturních památek, byly téměř všudypřítomné hmatové plánky. A nešlo jen o památky prvního turistického řádu, jakou je třeba římské Koloseum, ale i podstatně „méně významná“ místa, jakým je např. hrádek Rocca Pia v městečku Tivoli, které jinak láká zejména vilou D'Este či poblíž se rozkládající památkou z doby císaře Hadriana Villa Adriana. Reliéfní plánky byly vždy opatřeny popisky v Braillu i dobře hmatnou reliéfní latinkou, a to v italštině i angličtině. Samozřejmostí byl také audioprůvodce (obvykle v podobě mobilního telefonu, opět s možností volby průvodce v italštině či angličtině). Je dobře, že se i u nás přístupnosti památek věnujeme, pokud byste někdo neznal náš web, který informacemi plní zejména Alena Hejčová, pak doporučuji navštívit rubriku zpřístupněných památek.

Oblastní shromáždění v Olomouci

Protože toto shromáždění se konalo 11. dubna, tedy přesně v době méj dovolené, nemohl jsem přijmout milé pozvání olomouckých k účasti. Nicméně Honza, který je díky svému rodišti v Olomouci jako doma, vedení SONS plně zastoupil; a nešlo o shromáždění „obyčejné“,

tentokrát si v Olomouci připomínali 65 let od vzniku organizace zrakově postižených na Olomoucku vůbec. A protože tamní odbočku, jak známo, vede jiný Honza – Příborský, určitě byla shrnuta a připomenuta celá historie tamního organizovaného hnutí zevrubně a náležitě.

Viceprezident a přístupnost

Asi nenajdete článek o naší činnosti, v němž bychom nereferovali o některé aktivitě našeho viceprezidenta, která souvisí s přístupností, a to zejména tou digitální. Na podnět nejednoho z našich členů se Honza Šnyrych 3. dubna setkal se zástupci společnosti RegioJet, aby s nimi řešil prohřešky proti přístupnosti zejména v jejich mobilní aplikaci. Nejvíce obtíží se týká výběru rezervovaného místa, ale během setkání byly probrány i další problémy. Společností byla přislíbena snaha o nápravu, snad se dočkáme...

Přístupnosti digitální i fyzické bylo věnováno setkání s vedením České pošty. Výsledkem je příslib vytváření jakéhosi veřejně dostupného seznamu poboček pošt s vyznačením jejich přístupnosti z hlediska lidí s různým druhem zdravotního postižení. Předtím však musí vzniknout check list, tedy seznam bodů, které mají jednotlivé pobočky pošt pro odstranění bariér plnit. Kromě

Jana Šnyrycha, který se soustředil zejména na přístupnost nových elektronických služeb pošty, SONS na tomto setkání zastupovali a další potřeby naší komunity vysvětlovali Nicole Fryčová a František Brašna.

Díky i námi šířené osvětě v oblasti přístupnosti se již najdou lidé, kteří na ni myslí při všech aktivitách, které provozují. Takovým člověkem je např. Mariana Chytilová, kterou známe např. z aktivit festivalu Jeden svět. A právě ta s Honzou Šnyrychem konzultovala přístupnost u textů

myslících na jazykovou genderovou citlivost. Jde o to, aby nám některé symboly, které se v takovýchto textech začínají vyskytovat, neunikly a zároveň nečinily text nesrozumitelným.

Posledním přístupnostním bodem, který zde zmíním, je akční plán přístupnosti veřejného prostoru, jehož zhotovení bylo zadáno vládní zmocněnkyní pro lidská práva paní Klárou Šimáčkovou Laurenčíkovou agentuře ACTUM Digital. V této věci jsme lehce znepokojeni a soustavně prosazujeme, aby u tvorby strategie, kterou by měla schvalovat vláda a která by měla řešit základní potřeby a další směřování zvyšování přístupnosti webů a mobilních aplikací veřejného sektoru také z hlediska zrakově postižených, byli od samého počátku právě sami zrakově postižení, resp. jejich zástupci.

Republikový výbor NRZP

Oba s viceprezidentem jsme se 25. dubna zúčastnili zasedání tohoto orgánu Národní rady osob se zdravotním postižením. Jeho nejdůležitějším výstupem navenek byl otevřený dopis předsedovi vlády Petru Fialovi, který rekapituluje ne zcela uspokojivý stav politiky současné vládní koalice vůči osobám se zdravotním postižením, a to zejména v oblasti příspěvku na péči

a nejistoty financování sociálních služeb. Otevřený dopis najdete na této stránce NRZP.

Večer téhož dne jsme se ještě oba (v doprovodu několika zaměstnanců SONS) zúčastnili benefičního Běhu pro Světlušku v pražské Stromovce, abychom tak symbolicky podpořili úsilí Nadačního fondu Českého rozhlasu, z jehož prostředků jsou také podporovány některé projekty SONS.

Slavnostní podpis memoranda

V pondělí 29. dubna jsme se zástupci vedení Lions Clubs International - District 122, Česká a Slovenská republika v sídle SONS slavnostně podepsali Memorandum o spolupráci.

V tomto memorandu jsme vyjádřili vůli pokračovat a zintenzivnit spolupráci nejen mezi ústředími (tedy vedením SONS a kabinetem guvernéra LC), ale také na úrovni mezi jednotlivými kluby LC a oblastními odbočkami či kluby SONS.

Zároveň se nám při tomto setkání dostalo ujištění, že i v letošním roce se díky podpoře jednotlivých lionských klubů podaří zajistit důležitý hmotný symbol naší sbírky Bílá pastelka, tedy 150 tisíc pastelek, jimiž dobrovolníci obdarovávají ty, kdo se nám v rámci sbírky v ulicích českých měst rozhodnou přispět. Za tuto podporu jsme velmi vděční a na další intenzivní spolupráci se těšíme.

Školení pokladníků odboček a klubů SONS

Opět proběhlo ve dvou termínech 29. a 30. dubna, a to na Senovážném náměstí v pražském sídle společnosti KOČKA spol s r.o., která nám poskytuje účetní služby. Lektorkami byly Dagmar Filgasová, Renata Jandrtová a Miroslava Kočová.

Většina účastníků byla přítomna osobně, menšina pak online. Věříme, že tato opakující se školení přispívají ke stále hladšímu průběhu všech zaznamenávání a zpracování finančních transakcí, které v naší organizaci probíhají.

Setkání s vedením KTN

Na samém sklonku dubna (v úterý 30.) došlo k setkání s ředitelkou Knihovny a tiskárny pro nevidomé Karla Emanuela Macana, paní Brianou Čechovou a jejím zástupcem panem Michalem Sudíkem. Za SONS se se mnou setkání zúčastnili také Daniela Thampy a Rudolf Volejník. Hlavním tématem byly plány na připomenutí 200 let od vzniku Braillova písma a 100 let od úmrtí Karla Emanuela Macana, které nás čeká příští rok. Zároveň jsme mluvili o úvahách o potřebě zřízení určité, pokud možno státem garantované instituce, jejíž kompetencí by byla péče o rozvoj, propagaci a pevné ukotvení Braillova písma v České republice; inspiraci můžeme hledat nejen na Slovensku, ale i v dalších evropských státech.

DUN v Praze

Pamětníci si vzpomenou, že k názvu festivalu Dny umění nevidomých“ patřil ještě přídomek „na Moravě“, který se však stal v průběhu času

nadbytečným, neboť festival se postupně přesunul do Čech, včetně Prahy. V rámci tohoto festivalu se 30. dubna v Týnské kavárně uskutečnila vernisáž slabozraké malířky Zlaty Zumrové. Zahájení výstavy jejích obrazů a mandal hudebně doprovodil na akordeon slabozraký hudebník Miroslav Orság. Kdo výstavu zatím nenavštívil, má možnost to změnit do 31. května tohoto roku.

O dubnu Aprílem počínajícím seriózně informoval **Luboš Zajíc** a štafetu na květen – času lásky – s radostí předávám Honzovi Šnyrychovi

Vyhláška 398/2009Sb. a její platnost

Požadavky „bezbariérové vyhlášky“ stále platí. (Vyhláška o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb)

V tomto roce postupně nabývá účinnosti nový stavební zákon. Dosud však nebyly přijaty vyhlášky, které by podrobně upravovaly postup nejen stavebního úřadu, ale také stavebníků a projektantů.

Nový stavební zákon stanoví tyto podmínky:

- Do doby, než budou přijaty jeho prováděcí a související předpisy, platí stávající vyhlášky.

Stávající vyhlášky se nepoužijí v rozsahu, který odporuje novému stavebnímu zákonu.

Uvedené platí také o bezbariérové vyhlášce č. 398/2009 Sb.

Pozor, na některých webových portálech a v právních aplikacích můžete nalézt nepřesné informace, že bezbariérová vyhláška neplatí.

Sledujte webové stránky příslušných ministerstev (Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo dopravy), kde můžete nalézt informace o přijetí nových vyhlášek.

***zdroj: ombudsman -
veřejný ochránce práv***

SOCIÁLNĚ PRÁVNÍ PORADNA

05/2024

- [Invalidní důchod a výtěžná činnost](#)
- [Pracovní neschopnost a dovolená](#)
- [Limity doplatků na léčiva nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely v případě invalidity druhé a třetího stupně](#)

Tentokrát se inspirujeme dotazy a podněty z poradny.

Invalidní důchod a výtěžná činnost

Dotaz: *Jsem zaměstnán a pobírám důchod pro invaliditu 3. stupně. Pokud bych v současné době skončil, přepočítá se mi invalidní důchod podle platu nebo zůstane ve výši, kdy jsem měl malou platovou základnu?*

Při výpočtu výše procentní výměry invalidního důchodu se jako doba pojištění započítá i tzv. dopočtená doba, kterou je doba ode dne vzniku nároku na invalidní důchod do dosažení důchodového věku. Po přiznání se invalidní důchod zvyšuje jen o každoroční valorizaci, vztahující se na všechny druhy důchodů. Jinak se invalidní důchod

může zvýšit už jen při zvýšení stupně invalidity, což se tazatele s invaliditou 3. stupně netýká.

Když tazatel přestane vykonávat výdělečnou činnost zakládající účast na sociálním pojištění, doba pobírání invalidního důchodu 3. stupně se mu započte do doby pojištění nutné pro vznik nároku na starobní důchod. Pokud dosáhne potřebné doby pojištění a požádá o starobní důchod, při jeho výpočtu se zohlední příjmy, které měl za dobu od roku 1986 do roku předcházejícího roku přiznání starobního důchodu. Bude-li starobní důchod vyšší než invalidní, bude mu vyplácen starobní důchod. Bude-li starobní důchod nižší než invalidní, bude mu vyplácen i nadále invalidní a nejpozději v 65 letech věku plátce důchodu ČSSZ sama ze zákona přemění na starobní ve stejné výši.

Výdělečná činnost konaná po přiznání invalidního důchodu tedy jeho výši neovlivní. Jiná situace je u starobních důchodců, kteří mohou žádat o zvýšení procentní výměry důchodu za každý rok výdělečné činnosti konané od roku 2010.

Tazatel je příjemce invalidního důchodu a je tedy jako státní pojištěnec zdravotně pojištěn. Jestliže má navíc v posudku o invaliditě 3. stupně nebo v rozhodnutí o přiznání invalidního důchodu 3. stupně údaj, že je schopen výdělečné činnosti za

zcela mimořádných podmínek, může být při splnění zákonných podmínek zařazen u úřadu práce do evidence uchazečů o zaměstnání a pobírat podporu v nezaměstnanosti po zákonnou dobu.

Pracovní neschopnost a dovolená

***Dotaz:** Jak se zaměstnanci krátí dovolená při pracovní neschopnosti?*

Podle § 216 odst. 2 a 3 zákoníku práce se doba pracovní neschopnosti považuje za výkon práce jen do výše dvacetinásobku týdenní pracovní doby, a to pouze tehdy, jestliže zaměstnanec v kalendářním roce odpracoval dvanáctinásobek týdenní pracovní doby - neboli musí odpracovat minimálně 12 týdnů. To neplatí, když k pracovní neschopnosti došlo následkem pracovního úrazu nebo nemoci z povolání - potom se jako výkon práce započítává celá doba pracovní neschopnosti. Pokud je zaměstnanec v pracovní neschopnosti celý kalendářní rok, nárok na dovolenou mu vůbec nevznikne, protože podle § 213 odst. 3 ZP je třeba odpracovat alespoň 4 týdny.

Příklad pro plný úvazek, tj. týdenní úvazek 1,0
= 5 x 8 hodin = 40 hodin:

Aby vznikl nárok na dovolenou za celý kalendářní rok, musí zaměstnanec skutečně odpracovat v kalendářním roce minimálně 12 týdnů po 40 hodinách (= 480 hodin = 60 pracovních dnů). Doba pracovní neschopnosti se do doby vykonané práce započte v délce maximálně 20 týdnů po 40 hodinách (= 800 hodin = 100 pracovních dnů).

Takto fiktivně odpracované týdny (maximálně 20) a skutečně odpracované týdny se sečtou. Za každý odpracovaný týden pak má zaměstnanec nárok na $1/52$ dovolené, což je koeficient pro výpočet.

Dovolená se dnes počítá na hodiny. Při dovolené 4 týdny ročně činí standardní dovolená zaměstnance na plný úvazek 4×40 hodin = 160 hodin. Z toho $1/52 = 3,07$. Při dovolené 5 týdnů ročně je to 5×40 hodin = 200 hodin, z toho $1/52 = 3,84$.

Pokud tedy například zaměstnanec v důsledku pracovní neschopnosti fiktivně odpracoval 20 týdnů + skutečně 18 týdnů = 38 týdnů, má nárok:

- při dovolené 4 týdny na 117 hodin dovolené:
 38 (týdnů) $\times$ koeficient $3,07 = 116,66$ hodin
(zaokrouhluje se na celé hodiny nahoru)

- při dovolené 5 týdnů na 146 hodin dovolené:
38 (týdnů) x koeficient 3,84 = 145,92

A například při úvazku 0,7 (28 hodin týdně) je výpočet následující:

Při dovolené 4 týdny je standard 4 x 28 hodin = 112 hodin, z toho $1/52 =$ koeficient 2,15

Dovolená pak činí 38 (týdnů) x 2,15 = 81,7 hodin, po zaokrouhlení 82 hodin

Při dovolené 5 týdnů je standard 5 x 28 hodin = 140 hodin, z toho $1/52 =$ koeficient 2,69

Dovolená pak činí 38 (týdnů) x 2,69 = 102,22 hodin, po zaokrouhlení 103 hodin.

Limity doplatků na léčiva nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely v případě invalidity druhé a třetího stupně

Jestliže pojištěnec v kalendářním roce zaplatí za doplatky za předepsané a ze zdravotního pojištění částečně hrazené léčivé přípravky nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely, vydané na území České republiky vyšší částku, než je stanovena zákonem o veřejném zdravotním pojištění, může žádat zdravotní pojišťovnu

o vrácení částky, která převyšuje zákonem daný limit.

Až do konce roku 2019 se limity u doplatků na léčiva posuzovaly pouze na základě dosaženého věku, žádné jiné hledisko se nezkoumalo.

S účinností od 1. 1. 2020 je limit u pojištěnců, kteří jsou poživateli invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně a u pojištěnců, kteří byli uznáni invalidními ve druhém nebo třetím stupni invalidity, avšak invalidní důchod jim nebyl přiznán pro nesplnění podmínky doby pojištění, 500,- Kč. Limit je stejný jako u pojištěnců, kteří dosáhli věku 70 let. U pojištěnců do 18 let včetně a pojištěnců, kteří v daném roce dosáhnou věku 65 let, činí limit 1.000,- Kč. U všech ostatních pojištěnců je limit ve výši 5.000,- Kč.

Do limitu se započítávají pouze započitatelné doplatky zaplacené pojištěncem za předepsané částečně hrazené léčivé přípravky a potraviny pro zvláštní lékařské účely. Nezapočítávají se částky za zdravotnické prostředky.

Nezapočítávají se doplatky na částečně hrazené léčivé přípravky obsahující léčivé látky určené k **podpůrné nebo doplňkové léčbě**; to neplatí, pokud byly předepsané na recept pojištěncům starším 65 let (včetně dne, ve kterém

dovršili 65. rok věku). Seznam léčivých látek určených k podpůrné nebo doplňkové léčbě stanoví MZ vyhláškou.

Regulační poplatky ve výši 90 Kč za využití pohotovosti se do limitu nezapočítávají.

Nárok se dokládá rozhodnutím o invalidním důchodu pro invaliditu třetího stupně či posudkem o posouzení zdravotního stavu v případě invalidity druhého a třetího stupně bez nároku na jeho výplatu.

Pokud pojištěnec své zdravotní pojišťovně **nedoloží**, že je poživatelem invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně nebo že byl uznán invalidním ve druhém nebo třetím stupni, vztahuje se na něj **automaticky limit dle věku**. Například VZP má k prokázání nároku speciální formulář „Oznámení o přiznaném stupni invalidity“. Snížený limit lze přiznat až ode dne, kdy klient rozhodné skutečnosti zdravotní pojišťovně doloží, tj. ode dne doručení formuláře.

Částky započitatelných doplatků, které přesáhnou daný limit, vyplácejí zdravotní pojišťovny pojištěncům **automaticky** (pojištěnec o to nemusí žádat).

Částka překračující limit bude vyplacena vždy **do 60 kalendářních dnů** po uplynutí kalendářního čtvrtletí, ve kterém byl limit překročen. Pokud částka nepřesáhla 200 Kč, bude částka přesunuta do dalšího období a zdravotní pojišťovna ji uhradí do 60 kalendářních dnů po uplynutí posledního čtvrtletí, v němž součet limitů překročí právě 200 Kč.

Poskytovatelé lékařské péče **sdělují zdravotním pojišťovnám informace o doplácích, které se započítávají do limitu**, s uvedením čísla pojištěnce, ke kterému se doplatek váže, výše zaplaceného doplatku a dne vydání léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní lékařské účely. Pojištěnec tedy nemusí částky sám sledovat. Na vyžádání však v lékárně dostane **doklad o zaplacení** započitatelného doplatku (s uvedením názvu přípravku nebo potraviny, k němuž se doplatek váže, výše doplatku, čísla pojištěnce, razítkem poskytovatele a podpisem osoby, která doplatek přijala).

Za Sociálně-právní poradnu **Václava Baudišová a Nicole Fryčová**

PŘESTÁVÁTE VIDĚT NA čtení, mobil, PC, nebo na peníze?

Poradíme:

- s výběrem vhodných pomůcek,
- s výběrem lup ke čtení,
- s příspěvky na pomůcky,
- s příspěvky na péči a mobilitu,
- s důchodovými dávkami,
- v oblasti pracovního práva...

Pomůžeme:

- při odstraňování bariér,
- při sepsání žádostí,
- při právních úkonech,
- se začleněním do společnosti,
- s trávením volného času.
- Zapůjčíme kompenzační pomůcky...

PROVOZNÍ HODINY (jinak po domluvě)

Poradna: (obj.=objednaní)

- Po a St: 08:00 - 12:00 a 12:30 - 16:30
- Čt: 08:00 - 12:00 (obj., terén)

Sociálně aktivizační služba: (obj.=objednaní)

- Út: 08:00 - 12:00 a 12:30 - 16:30
- Čt: 12:30 - 18:00 (obj., terén)
- Pá: 08:00 - 12:00 a 12:30 - 15:00 (obj.)

Činnost v roce 2023 podpořily

Moravskoslezský kraj, Frenštát pod Radhoštěm, Nový Jičín, Kopřivnice, obce, města a městysy přispívající na sociální služby v rámci ORP Nový Jičín a Kaktus Reality s.r.o.

Přijímáme dobrovolníky

Informace o dobrovolné pomoci nevidomým a slabozrakým poskytne – oblastní koordinátor Petr Jasinský tel.: 778 768 381.

KONTAKTNÍ A REDAKČNÍ ÚDAJE

- Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých České republiky, zapsaný spolek (SONS ČR, z. s.)
- Oblastní odbočka v Novém Jičíně
- Sokolovská 617/9, 741 01 Nový Jičín
- IČ: 65399447, DIČ: CZ 65399447
- Bankovní spojení: 212092074/0300 - ČSOB
- web.: www.sonsnj.cz, mobil: 776 488 164
- e-mail: novyjicin-odbocka@sons.cz
- budova u autobusového nádraží, 1. patro na konci schodiště vpravo.

Provozní doba je uvedena na předchozí straně.

Neprodejná tiskovina